HR-LAB · วันหยุดและการลา

การลากิจธุระอันจำเป็น

ลากิจธุระอันจำเป็นได้อย่างน้อยกี่วัน ได้ค่าจ้างกี่วัน อะไรนับเป็น “ธุระจำเป็น” และบริษัทกำหนดขั้นตอนได้แค่ไหน

ชื่อ _____ หน่วยงาน _____ วันที่ _____

คำถามหลัก

คำขอลากิจนี้เข้าข่ายกิจธุระอันจำเป็นหรือไม่ และต้องจ่ายค่าจ้างหรือไม่

คำตอบสั้น

ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็นได้ตามข้อบังคับ ไม่น้อยกว่า 3 วันทำงานต่อปี และนายจ้างจ่ายค่าจ้างวันลากิจไม่เกิน 3 วันทำงานต่อปี ธุระจำเป็นคือเรื่องที่ลูกจ้างต้องไปทำเองและเลี่ยงไม่ได้ในเวลาทำงาน บริษัทกำหนดวิธีขอและเอกสารที่สมเหตุผลได้ และให้มากกว่ากฎหมายได้

3 **วันทำงาน/ปี** สิทธิลากิจขั้นต่ำ ม.34	**3** **วันทำงาน/ปี** เพดานวันลากิจที่ได้ค่าจ้าง ม.57/1	**จำเป็น** **ต้องทำเอง** เรื่องที่ต้องทำด้วยตนเองในเวลาทำงาน	**2562** **ฉบับที่ 7** ปีที่เพิ่มสิทธิค่าจ้างวันลากิจ พ.ร.บ.

01 ขอบเขตของเรื่องนี้

อย่างน้อย 3 วันทำงานต่อปี | ค่าจ้างไม่เกิน 3 วันทำงาน | นิยามธุระจำเป็น | วิธีขอและเอกสาร | สิทธิที่บริษัทให้เพิ่ม

ฐานกฎหมาย: พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานที่แก้ไขโดยฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562

สิ่งที่อยากรู้หรือคำถามจากหน้างาน

01 หลักตัดสินที่ต้องใช้

1. ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็นได้ตามข้อบังคับ ไม่น้อยกว่าปีละ 3 วันทำงาน (ม.34)
2. นายจ้างจ่ายค่าจ้างวันลากิจเท่ากับค่าจ้างวันทำงาน ไม่เกินปีละ 3 วันทำงาน (ม.57/1)
3. ธุระจำเป็นคือเรื่องที่ต้องทำด้วยตนเองและต้องทำในเวลาทำงาน เช่น ติดต่อราชการที่เปิดเฉพาะเวลาทำงาน
4. บริษัทกำหนดวิธีขอ เวลาแจ้ง และเอกสารประกอบได้ เท่าที่สมเหตุผลและไม่ทำให้สิทธิขั้นต่ำหายไป
5. สิทธิที่บริษัทให้เกินกฎหมาย ให้แยกเงื่อนไขส่วนเพิ่มออกจากสิทธิขั้นต่ำ

02 ตัดสินใจทีละขั้น — ไล่จากบนลงล่าง หยุดเมื่อเจอผลลัพธ์

#	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1	**เป็นเรื่องที่ลูกจ้างต้องทำด้วยตนเองหรือไม่**	→ ข้อถัดไป	ไม่เข้าข่ายธุระจำเป็น อาจใช้วันลาพักผ่อนหรือลาไม่รับค่าจ้าง
2	**ต้องทำในเวลาทำงานและเลื่อนไปทำนอกเวลาไม่ได้หรือไม่**	→ ข้อถัดไป	แนะนำให้ทำนอกเวลาหรือใช้วันลาพักผ่อน
3	**ปีนี้ใช้วันลากิจที่ได้ค่าจ้างไปแล้วไม่ถึง 3 วันทำงานหรือไม่**	อนุมัติลากิจและจ่ายค่าจ้าง	อนุมัติตามนโยบาย วันที่เกิน 3 วันไม่ต้องจ่ายค่าจ้างตามกฎหมาย

ใช้กับกรณีของเรา: ข้อเท็จจริงที่ต้องตรวจเพิ่ม

01 ตัวอย่างกับกรณีจริง

กรณี 1: ติดต่อราชการที่เปิดเฉพาะเวลาทำงาน

พนักงานต้องไปทำบัตรประชาชนใหม่ที่สำนักงานเขตซึ่งเปิดเฉพาะวันทำงาน ยื่นคำขอล่วงหน้า 3 วัน ปีนี้ยังไม่เคยลากิจ

ต้องทำด้วยตนเอง	**ใช่**
ต้องทำในเวลาทำงาน	**ใช่**
วันลากิจที่ได้ค่าจ้างคงเหลือ	**3 วัน**

ผล: อนุมัติลากิจ 1 วันและจ่ายค่าจ้าง คงเหลือวันลากิจที่ได้ค่าจ้าง 2 วัน

กรณี 2: ลากิจวันที่ 4 ของปี

ค่าจ้างวันละ 450 บาท พนักงานใช้ลากิจที่ได้ค่าจ้างครบ 3 วันแล้ว และขอลากิจอีก 1 วันเพื่อดูแลเหตุฉุกเฉินในครอบครัว

วันลากิจที่ได้ค่าจ้างตามกฎหมาย	**ใช้ครบแล้ว**
ลาได้ตามข้อบังคับหรือไม่	**ตามนโยบาย**
ค่าจ้างวันที่ 4	**0 หรือตามนโยบาย**

ผล: อนุมัติได้ตามนโยบาย แต่กฎหมายไม่บังคับจ่ายค่าจ้างวันที่ 4 (450 บาท) เว้นแต่บริษัทให้มากกว่า

02 ลำดับเวลาและกำหนดที่ต้องไม่พลาด

ต้นปี	ก่อนลา	เมื่ออนุมัติ	ปิดงวด
เปิดยอดลากิจที่ได้ค่าจ้าง 3 วันทำงานในระบบ	ลูกจ้างยื่นคำขอตามเวลาที่ข้อบังคับกำหนด เว้นแต่เหตุฉุกเฉิน	บันทึกเหตุและหลักฐานเท่าที่จำเป็น	จ่ายค่าจ้างวันลากิจภายในเพดาน 3 วันทำงาน

ลองคำนวณกรณีของคุณ

01 ความเข้าใจผิดที่พบบ่อย

เข้าใจผิด	ที่ถูกต้อง
ลากิจได้ทุกเหตุผล	ต้องเป็นธุระที่ต้องทำเองและต้องทำในเวลาทำงาน
เข้าใจผิด ลากิจไม่ได้ค่าจ้าง	**ที่ถูกต้อง** ตั้งแต่ปี 2562 นายจ้างต้องจ่ายค่าจ้างไม่เกิน 3 วันทำงานต่อปี
เข้าใจผิด บริษัทกำหนดให้ลากิจได้น้อยกว่า 3 วันได้	**ที่ถูกต้อง** ข้อบังคับต้องให้สิทธิไม่น้อยกว่า 3 วันทำงานต่อปี

02 รายการตรวจสองฝ่าย

บริษัทและฝ่าย HR

- ☐ นิยามธุระจำเป็นพร้อมตัวอย่างในข้อบังคับ
- ☐ ตั้งยอดลากิจที่ได้ค่าจ้าง 3 วันทำงานต่อปีในระบบ
- ☐ ขอเอกสารเท่าที่จำเป็น ไม่เกินเหตุ
- ☐ แยกวันลากิจตามนโยบายส่วนเพิ่มออกจากสิทธิขั้นต่ำ

ลูกจ้าง

- ☐ ยื่นคำขอล่วงหน้าตามข้อบังคับเมื่อทำได้
- ☐ เก็บหลักฐานของธุระนั้น เช่น ใบนัดหรือเอกสารราชการ
- ☐ ตรวจยอดลากิจที่ได้ค่าจ้างของปี

เอกสารและหลักฐานที่ต้องมี

- ☐ ข้อบังคับเรื่องการลากิจ
- ☐ หลักฐานประกอบเท่าที่จำเป็น
- ☐ คำขอลาและการอนุมัติ
- ☐ ยอดวันลากิจที่ได้ค่าจ้างของปี

03 ทดสอบความเข้าใจ

1. สิทธิลากิจธุระอันจำเป็นขั้นต่ำต่อปีคือ

(ก) 1 วันทำงาน (ข) 3 วันทำงาน (ค) 6 วันทำงาน

2. นายจ้างต้องจ่ายค่าจ้างวันลากิจไม่เกินกี่วันต่อปี

(ก) ไม่ต้องจ่าย (ข) 3 วันทำงาน (ค) 30 วันทำงาน

3. ข้อใดเข้าข่ายธุระจำเป็นมากที่สุด

(ก) ไปซื้อของลดราคา (ข) ติดต่อราชการที่เปิดเฉพาะเวลาทำงาน (ค) พักผ่อนต่อวันหยุดยาว

เฉลย: 1(ข) มาตรา 34 กำหนดไม่น้อยกว่า 3 วันทำงานต่อปี · 2(ข) มาตรา 57/1 ให้จ่ายไม่เกิน 3 วันทำงานต่อปี · 3(ข) ต้องทำด้วยตนเองและต้องทำในเวลาทำงาน

บันทึก

ตรวจทานเนื้อหา 9 ตุลาคม 2569 · ใช้ประกอบการตัดสินใจร่วมกับตัวบทที่มีผลและข้อเท็จจริงของแต่ละกรณี · อ่านฉบับเต็มและภาษาอังกฤษได้ที่ www.hrlab-th.com